

SĂ UMBLĂM CÂT AVEM LUMINĂ CA SĂ FIM FII AI LUMINII (I) Implicații ale textului Ioan 12, 34-36

Nicolae ANTISTESCU

Text Ioan 12, 34-36

Ediții: GNT IV (text grec) și Editura IBMO (text roman)

34 ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος·

a Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου

b ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα,

a' καὶ πῶς λέγεις σὺ

b' ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

B τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·

B' Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν.

a περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε,

b ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ

A' οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.

36

a' ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεῦετε εἰς τὸ φῶς,

b' ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

Introducere

Ideea lucrării și premise metodologice

Ideea lucrării de față se naște din importanța subiectului și din dorința de a interveni în discuție cu un cuvânt util. Tema *luminii*, mereu centrală în studiile exegetice, atrage azi, mai mult ca oricând, atenția cercetătorilor. Pasajul din Ioan 12, 34-36 merită o atenție particulară, întrucât este centrat pe tematica luminii¹, așa cum demonstrează și textul structurat pe care-l vom prezenta în cap. I.

¹ Cf. S.A. Panimolle, *Gesu di Nazaret*, p. 122.

Sectorul delimitat de tema luminii invadează toată prima parte a Evangheliei lui Ioan și se dovedește semnificativ mai ales pentru a demonstra funcția învățătoarească (revelatoare) a Cuvântului întrupat². Acest aspect ne permite să explicăm textul nostru cu ajutorul clarificărilor aduse de alte texte cu care se articulează, dat fiind faptul că *tema luminii* înregistrează o dezvoltare ascendentă pe parcursul Evangheliei. De aceea, orice text în parte poate fi înțeles doar dacă este înglobat în acest sistem organic.

Ideea lucrării este următoarea: vom încerca o analiză concretă a textului, garantată de textul însuși, privit prin prisma multitudinii problemelor pe care le abordează.

Pasajul din Ioan 12, 34-36 relatează un dialog între Iisus și mulțime și este compus din două întrebări ale mulțimii, cărora le urmează două răspunsuri ale lui Iisus. În prima întrebare, mulțimea face referire la Lege, întrucât aceasta contrazice moartea lui Mesia sau a Fiului omului:³ „Noi am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac; și cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat?” (v. 34). În cea de-a doua întrebare, mulțimea cere clarificări despre Fiul omului: „Cine este acesta, Fiul Omului?” (v. 34). Iisus nu răspunde direct la întrebările mulțimii, însă pornește de la ele pentru a-i adresa acesteia un grav avertisment, acela de a folosi prezentul și de a nu se amăgi cu deșarte speranțe viitoare privind nostalgica epocă mesianică. Primul răspuns dezvăluie faptul că Iisus, „lumina lumii”, rămâne doar puțină vreme cu ei⁴: „Încă puțină vreme Lumina este cu voi” (v. 35). Imaginea luminii este reluată de Iisus pentru a face un ultim apel la credință. Acesta este conținutul celui de-al doilea răspuns al Învățătorului: „Umblați cât aveți Lumina, ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge. Cât aveți Lumină, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii” (vv. 35-36).

Prima parte a lucrării va cerceta contextul și structura pasajului.

A doua parte a reflecției noastre își va propune să evedențieze, în linii mari, orientarea hristocentrică pe care cea de-a IV Evanghelie o prezintă atunci când tratează tema luminii. Intenția acestei părți este aceea de a analiza conținutul primei întrebări adresate lui Iisus („și cum zici Tu ca Fiul Omului trebuie să fie înălțat?” (v. 34)) și de a corela imaginea luminii cu învățătura celei de-a IV Evanghelii despre Hristos-Iisus-Fiul omului.

² Cf. *Ibidem*, pp. 118-119.

³ Cf. H. van den Bussche, *Giovanni*, p. 420.

⁴ Cf. A. Wikenhauser, *L'Evangelo secondo Giovanni*, pp. 324-325.

Confruntarea dintre mulțime și Învățător, care apare în a doua întrebare formulată în text, „Cine este acesta, Fiul Omului?” (v. 34), ne va oferi ocazia oportună, în cea de-a treia parte a lucrării, să vedem ce loc ocupă cunoașterea Fiului omului în conștiința contemporanilor săi. Tratatând acest aspect, am încercat să nu ne afundăm în detalii specifice, menținându-ne la nivelul faptelor documentate solid în istoria lui Israel în timpul lui Iisus. Urmând ordinea dialogului între mulțime și Iisus, vom analiza răspunsul pe care Iisus îl oferă mulțimii și vom prezenta implicațiile ce derivă din urgenta invitație de a urma lumina care tocmai își trăiește „ora” sa.

În sfârșit, partea a patra, opunând răspunsul existențial al lui Iisus întrebării mulțimii despre înălțarea Fiului omului, își propune să cerceteze consecințele urmării sau ale refuzului învățaturii pe care o reprezintă lumina lui Hristos. Cele două condiții cerute de Iisus – perseverența, ca rezultat al prezenței luminii în credincioși, și credința, ca rezultat al unirii cu lumina care e Iisus – conduc la un nou statut ontologic, acela de „fii al Luminii”, care este culmea vieții creștine, conform viziunii cele de-a IV Evanghelii. Aceasta culme este atinsă prin intermediul temei luminii.

Pentru a realiza practic demersul nostru, vom utiliza drept metodă exegetică analiza retorică, metodă foarte adecvată scopului nostru. Procesul este deci „sincronic”⁵, adică presupune un text definit (definitiv) și cercetează modul în care acesta este constituit, care este figura sau structura sa literară⁶; aceasta ne va ajuta să ne orientăm interpretarea, pentru că structura unui text ne dezvăluie sensul lui, întrucât evidențiază care sunt elementele textului ce trebuie considerate sub raportul lor reciproc⁷. „La forma è la porta del senso”⁸; interpretarea deci trebuie să țină cont de aceasta, astfel încât să relaționeze ceea ce textul însuși cere să fie confruntat.

---

⁵ Acest termen este utilizat și de Pontificia Commissione Biblica, *L'interpretazione della Bibbia nella Chiesa*, p. 39.

⁶ Se vor face, așa cum, fără discuție, e de dorit, și mai riguros din punct de vedere metodologic, și câteva referiri la o tratare diacronică a textului examinat.

⁷ Pentru istoria acestei metodologii, ca și pentru fundamentele ei teoretice, se poate consulta monografia R. Meynet, *L'analyse rhétorique. Une nouvelle méthode pour comprendre la Bible*, Paris, 1989.

⁸ Cf. P. Beauchamp, «Préface», p. 10.

Lumina lui Hristos se descoperă în dialog. Compoziția structurală a textului Ioan 12, 34-36, privită în contextul ei

A Patra Evanghelie ne vorbește despre îndemnul pe care Mântuitorul Iisus Hristos îl adresa, în mod foarte solemn, cu ocazia ultimului sau discurs public:⁹ „Umblați cât aveți Lumina [...] credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii” (12, 35-36). Textul, în integritatea sa, e un câmp bogat pentru teologia Evangheliei, fapt demonstrat și de numeroasele studii ce tratează acest paragraf sub diverse aspecte pe care le implică.

Tema luminii joacă un rol organic în evanghelii, înregistrând o evoluție crescândă, ajungând să devină o definiție a lui Dumnezeu¹⁰. În a IV-a Evanghelie, această temă primește o amprentă hristologică caracteristică. De fapt, Iisus Se autodefinește: „Eu sunt Lumina lumii” (Ioan 8, 12).

În dialogul pe care Iisus îl întretine cu mulțimea menționat în Ioan 12, 34-36¹¹, lumina se extinde de la Persoana Învățătorului

---

⁹ Se consideră, în general, că ultimul discurs public al lui Iisus ar fi acela despre care evanghelistul ne dă referințe în vv. 23-36a, dat fiind că vorbele rostite în vv. 44-50 nu conțin nici o indicație temporală, locală sau de auditoriu și că v. 36b lasă să se înțeleagă că viața publică a lui Iisus s-a încheiat. Anumiți comentatori gândesc că vv. 44-50 constituie un discurs pe care Iisus l-a rostit înainte și care a fost inserat de către evanghelist drept concluzie a primei părți a evangheliei.

Alții văd aici un fel de rezumat al propovăduirii lui Iisus, chiar dacă aceste versete nu sunt corelate cu insuccesul înregistrat până acum. Alții, în fine, le consideră o continuare a discursului din vv. 23-36a (Cf. R.E. Brown, *Giovanni*, I, 635; I. de la Potterie, *L'esaltazione del Figlio dell'Uomo*, p. 86; C.H. Dodd, *L'interpretazione del quarto vangelo*, 466-468; R. Schnackenburg, *Il vangelo di Giovanni*, II, pp. 678-679; A. Wikenhauser, *L'Evangelo secondo Giovanni*, p. 331).

¹⁰ Afirmția „Dumnezeu este lumina”, explicit expusă în 1 Ioan 1,5, nu vrea, în schimb, să fie o definiție metafizică a naturii divine. Ea subliniază, mai degrabă, modul de acțiune al lui Dumnezeu, aspectul său funcțional, așa cum, de altfel, îl fac și celelalte afirmații similare: „Duh este Dumnezeu” (Ioan 4, 24) (în sensul că ni se împărtășește prin intermediul Duhului), „Dumnezeu este iubire” (1 Ioan 4, 8.16) (pentru că ne iubește) (Cf. G. Ferraro, *Lo Spirito Santo nel quarto vangelo*, p. 41). Dumnezeu e lumină în sensul că el ne luminează cu învățătura adusă de Fiul, învățătura care, în ultima analiză, are drept conținut însăși persoana lui Dumnezeu.

¹¹ Avem în față un mod tipic de compoziție al celei de-a IV-a Evanghelii, în care materialele expuse se structurează urmând o alternanță între cuvintele lui Iisus și reacțiile de neînțelegere din partea mulțimii. Ca să fim mai preciși, această alternanță e valabilă doar pentru prima parte a dialogului (12, 34), dat fiind că în a doua parte mulțimea dispare din punct de vedere funcțional (Cf. I. de la Potterie, *L'esaltazione del Figlio dell'Uomo*, p. 86).

spre cei care-L urmează. Participarea lor existențială la viață în lumină este culmea pe care o atinge tema luminii în evanghelia lui Ioan.

Evanghelistul a introdus acest pasaj într-o atmosfera de revelație, în care Iisus Se descoperă pe Sine și relațiile Sale cu oamenii. Comentariul autorului de la sfârșitul Il v. 36 ne sugerează acest cadru, datorită utilizării verbului λαλέω, «a vorbi», în forma ἐλάλησεν (indicativ aorist activ), verb care în a IV-a Evanghelie exprimă modul în care Iisus Se autodescoveră¹². Această descoperire este adresată mulțimii, care primește un caracter universal în contextul sosirii Grecilor (v. 20)¹³. După ungerea din Betania și intrarea solemnă în Ierusalim, Iisus învață acum, pentru ultima dată în mod public, adevăruri despre Sine, lumina adevărată, Hristos și Fiul al Omului, Care, dintr-un moment într-altul, va fi glorificat.

Răspunsul la întrebările mulțimii e introdus cu un puternic accent de revelație: „Încă puțină vreme Lumina este cu voi” (v. 35). Cu această notă temporală se subliniază în mod special conținutul răspunsului, care accentuează solemnitatea și universalitatea mesajului.

Oricine citește versetul 36 al capitolului al doisprezecelea al Evangheliei după Ioan și încearcă să înțeleagă gândirea evanghelistului are senzația că se află în mijlocul (dacă nu chiar la sfârșitul) poveștii. Și, de fapt, lucrurile stau așa: v. 36 se prezintă, în mod evident, drept concluzie a unui subiect anterior, pentru că în acel verset Ioan încheie cu o formulare concluzivă: „Acestea le-a vorbit Iisus și, plecând, S-a ascuns de ei”. Chiar și primul cuvânt, „acestea” (în textul grecesc Ταῦτα), e un mod de a atrage atenția asupra unui lucru deja spus. Cititorul este astfel împins înapoi spre locuri deja cunoscute, spre poziții deja asumate, care, acum (la v. 36) sunt pe punctul de a ajunge la o oarecare concluzie. Această expresie, «acestea», spune cititorului că, pentru a înțelege acest verset, trebuie să se întoarcă un pic înapoi în Evanghelie, spre a obține un context mai vast al discuției, discuție care, acum, e aproape de concluzie.

¹² Pentru semnificația uzuală de „a afirma, a proclama, a zice”, cf. *BADG*, p. 463; pentru sensul particular de autodescoperire, împreună cu alte verbe, precum „φανερόω” și „διδάσκω”, cf. J. Caba, «Jn 7, 37-39 en la teología del IV Evangelio», p. 649.

¹³ Faptul că grecii vor să-l vadă pe Iisus demonstrează, în optica evanghelistului, că pentru Iisus a sosit momentul de a-și da viața pentru lume. Această viziune e facilitată de faptul că el nu mai aparține Iudaismului, dat că, în orice caz, acesta l-a respins. Dimpotrivă, lumea, al cărei Mântuitor este Iisus, Îl așteaptă și Îl caută (Cf. L. Morris, *The Gospel according to John*, p. 524).

1.1 Un context mai vast pentru Ioan 12, 34-36

Observația mai sus făcută introduce în discuția noastră următoarea întrebare: Oare cât de mult ar trebui să mergem înapoi în Evanghelie, așa încât să luăm în considerație tot materialul pe care Ioan e pe punctul de a-l aduce la o concluzie în v. 36? Răspunsul la această întrebare este, de fapt, sugerat chiar de v. 36, prin prezența termenului „acestea”. Oare cu ce trebuie legată expresia asta?

Discursul care are drept concluzie vv. 34-36 începe la v. 23 și este introdus de prezentarea grecilor care doresc să-L „vadă” pe Iisus (12, 20-22)¹⁴. Deci, unitatea narativă care constituie contextul fragmentului nostru poate fi considerată Ioan 12, 20-36.

Lărgind orizontul, acest discurs e cuprins în capitolul al 12-lea¹⁵, care, la rândul său, e strâns unit cu capitolul al 11-lea¹⁶. Ioan narează marele discurs al lui Iisus după ungerea din Betania (12, 1-11) și intrarea mesianică în Ierusalim în Duminica Floriilor. Discursul este întrerupt de două reflecții ale evanghelistului asupra lipsei de inteligență a mulțimii, introduse de vv. 29 și 34. A doua parte din viața publică a lui Iisus se sfârșește astfel într-o atmosfera de neînțelegere și de aparent faliment.

Dar și versetele care urmează (12, 37-50), ce constituie epilogul întregii Sale vieți publice¹⁷, înainte de narațiunea Cinei celei de Taină

¹⁴ Acest incident, unic între evangheliști, doar în Ioan, e destul de ciudat, pentru că nu e normal să întâlnești greci într-o povestire despre evenimente la Ierusalim, pentru că ceilalți evangheliști nu o menționează și pentru că grecii zic doar „Doamne, voim să vedem pe Iisus”, ca apoi să dispară din povestire. Evident, Ioan consideră venirea lor drept semnificativă. Prezența lor, în schimb, nu e importantă pentru evanghelist, dat faptul că nu mai vin menționați pe urmă (Cf. L. Morris, *The Gospel according to John*, p. 524).

¹⁵ Secțiunea care descrie evenimentele zilei lui Iisus e, de fapt, Ioan 11, 55-12, 43. Așa cum demonstrează analiza diacronică făcută de articolul K. Tsuchido, „Tradition and Redaction in John 12:1-43”, *NTS* 30 (1984), pp. 609-619, evanghelistul schițează și situația istorică, a timpului său, a conflictului dintre comunitatea iohaneică și „gerousia” cetății sale. Demonstrând că e posibilă reconstituirea *Grund-schrift*-ul care ar sta la baza textului din Gv 12, 12-15 și că, utilizând cele două citate din Isaia în Ioan 12, 37-40, evanghelistul subliniază hristologia sa centrată pe Iisus ca Fiul al Omului înălțat (12, 32.34), studiul concluzionează ca toată secțiunea Ioan 11,15-12,43 trebuie privită ca o narațiune continuă compusă de evanghelist.

¹⁶ Unitatea acestor capitole se vede atât în planul localizării (Betania), cât și în cel temporal (Paștele), precum și în cel tematic (moarte-viață).

¹⁷ Am adoptat împărțirea clasică a evangheliei în două părți principale (1,19-12,50 și 13,1-20,31), precedate de un prolog (1, 1-18) și încheiate cu un apendice (21,1-25) (Cf. R.E. Brown, *Giovanni*, I, clxix).

și a Patimilor, ne pot ajuta să poziționăm mai bine în context acest ultim discurs al lui Hristos. În acest moment, evanghelistul reia două teme pe care le dezvoltase deja în toată prima parte a Evangheliei¹⁸: necredința Evreilor (12,37-43), opusă descoperirii Tatălui pe care Iisus o aducea lumii (12, 44-50)¹⁹.

Pentru a înțelege din plin semnificația vv. 34-36, trebuie să le situăm în contextul lor, analizând deci întregul discurs. Versetele noastre tratează de fapt două teme fundamentale ale sintezei ioaneice: înălțarea Fiului omului și lumina lui Hristos²⁰. Mai mult, putem culege sensul lor deplin doar dacă le citim în lumina întregii descoperiri a lui Iisus, ceea ce, de fapt, constituie esența învățaturii sale: descoperirea sorții celor care-L urmează (vv. 20-26), învățătura despre mărirea lui Iisus și judecata lumii (vv. 27-33) și învățătura despre Fiul omului (vv. 34-36).

Întreaga descoperire are legătură cu marile evenimente ale „ceasului” iminent: moartea, înălțarea și preamărirea lui Iisus²¹. Deci, acest „ceas” este tema pe care o dezvoltă tot acest discurs. O găsim enunțată la început (v. 23) și repetată în versetul central (v. 27). În interiorul ei se afirmă tema Fiului omului, temă pe care o găsim în versetul nostru 36, colegată cu neînțelegerea mulțimii, verset care vine, la rândul lui, anunțat în v. 23, unde Iisus declară că, odată înălțat de pe pământ, va lua la sine toți oamenii. Prin intermediul acestor teme principale, discursul lui Iisus descoperă, puțin înainte de evenimentul „orei”, sensul ascuns al morții sale deja apropiate: înălțarea și glorificarea Sa lângă Tatăl²².

1.2 Compoziția structurală a unității Ioan 12, 34-36

În acest context de revelație, evanghelistul prezintă pasajul pe

¹⁸ Structura bipartită a evangheliei a IV-a reflectă și scopul ei, acela de a exprima înțelegerea pe care autorul o are despre Iisus, precum și implicațiile radicale ale acestei viziuni asupra cititorilor. Mesajul lui Ioan pentru zilele de astăzi constă în felul în care el L-a înțeles pe Dumnezeu, în felul în care L-a prezentat pe Iisus, în propunerea de a-I fi ucenici și în invitația la o relație personală cu Dumnezeu prin intermediul unei mutuale împreună-locuiri în dragoste (Cf. R.B. Edwards, *The Gospel According to John*, pp. 101-105).

¹⁹ Pentru caracterul real sau redacțional al acestor versete, vezi n. 1.

²⁰ Cf. I. de la Potterie, *L'esaltazione del Figlio dell'Uomo*, p. 86.

²¹ Cf. *Ibidem*, p. 86.

²² Cf. *Ibidem*, p. 88. În istoria exegezei s-a perceput destul de devreme valoarea teologică fundamentală a „orei” lui Hristos (2,4; 7,30; 8,20; 12,20; 12,27-28; 13,1; 16,21; 17,1; 19,26). Astfel, Toma d'Aquino, spre exemplu, pe lângă interpretările

care tocmai îl studiem (12, 34-36)²³. Textul²⁴ este elaborat cu o structură clară, cu un evident paralelism între cele două părți distincte care-l compun. Pentru a ușura explicarea și înțelegerea textului, îl vom expune, în cele ce urmează, în dispoziția sa structurală.

În prezentarea acestor puține versete, care formează „una delle piu belle pagine che san Giovanni ci abbia lasciate”²⁵, trebuie subliniată, în primul rând, structura hiastică ce le caracterizează²⁶.

Fragmentul începe cu două întrebări formulate de mulțime (ἀπὸ ἐκρίθη οὖν αὐτῶ ὁ ὄχλος) (v. 34) și se termină cu răspunsurile corespunzătoare ale lui Iisus (εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς) (v. 35), care clarifică și precizează semnificația întrebărilor.

34 ἀπεκρίθη οὖν αὐτῶ ὁ ὄχλος·

a Ἠμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου

b ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν

A αἰῶνα,

a' καὶ πῶς λέγεις σὺ

b' ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

---

simbolice împrumutate de la alți comentatori, în special de la fericitul Augustin și de la Sfântul Ioan Gură de Aur, recunoștea și conținutul obiectiv al „orei”, care, în raport cu Hristos, denotă Patima, învierea, libertatea sa de alegere și, în raport cu Biserica, cultul adevărat, credința, învierea spirituală și corporală, persecuția și împrăștieră credincioșilor (Cf. G. Ferraro, *Lo Spirito Santo e l' „ora” di Gesu*, p. 135).

²³ Toate sub-unitățile ce compun discursul sunt strâns articulate între ele. Putem întâmpina greutatea în individualizarea unei structurări interne a vv. 30-36, precum și a întregului 12, 23-36. Odată făcute anumite opțiuni pentru a defini unitățile, rămân încă multiple modalități de a le structura intern (Cf. Y. Simoens, *Selon Jean*, II, p. 499). Prezentarea noastră structurală va fi, deci, numai una din mai multe posibile.

²⁴ Fragmentul nu prezintă probleme textuale majore. Aceasta se poate deduce din faptul că nu este menționat în opera de referință în domeniul criticii textuale a Noului Testament, care este Metzger, B.M., *A Textual Commentary on the Greek New Testament*, Stuttgart, 1994².

²⁵ I. de la Potterie, *L'esaltazione del Figlio dell'Uomo*, p. 85.

²⁶ Hiasmul este acolo unde există două serii de termeni, iar primul termen al unei serii corespunde ultimului celei de-a doua; al doilea din prima corespunde primului din cea de-a doua. Hiasmul este, pe departe, prezentarea cea mai maiestuoasă și mai demnă („by far the most stately and dignified”) a unui subiect și e mereu utilizat în cele mai solemne și mai importante porțiuni ale Scripturii. „Its empolymy is never without some use: that is in perceiving the ornament and in observing the force of the language; in understanding the true and the false sense; in making clear the sound Interpretation; in demonstrating the true and neat analysis of the sacred text” (E.W. Bullinger, *Figures of Speech Used in the Bible*, p. 374).

B τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

37 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·

B' Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν.

a περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε,

b ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ

A' οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.

36

a' ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεῦετε εἰς τὸ φῶς,

b' ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

Trebuie notată, în acest moment, și corespondența formală între cele două introduceri ale dialogului:

ἀπεκρίθη → εἶπεν

οὖν → οὖν

αὐτῷ → αὐτοῖς

ὁ ὄχλος → ὁ Ἰησοῦς

Cea de-a treia intervenție a evanghelistului, exterioară structurii evidențiate a dialogului, e un comentariu, ce marchează o despărțire între ceea ce precede și ceea ce urmează²⁷ și ne oferă, deci, un criteriu clar pentru delimitarea fragmentului: Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

Structura hiastică se creează la nivel logic (semantic), dat fiind că primul răspuns a lui Iisus (B') corespunde celei de a doua întrebări a mulțimii (B), în timp ce al doilea răspuns (A') corespunde primei întrebări (A). La un nivel mai profund al analizei, evidențiem structura paralelă a primei întrebări (A) și a celui de-al doilea răspuns (A'). În prima întrebare (A), paralelismul e realizat, pe de o parte, prin opunerea pronumelor personale Ἡμεῖς / σὺ și a verbelor ἠκούσαμεν / λέγεις (a-a'), iar pe de altă parte, prin intermediul celor două fraze în ὅτι (b-b'). Al doilea răspuns (A') pune în paralel doi termeni ce conțin expresia ὡς τὸ φῶς ἔχετε (a-a') și două fraze în ἵνα (b-b').

Foarte importantă pentru noi, la nivel interpretativ, este și structura hiastică pe care expresia ὡς τὸ φῶς ἔχετε o induce în structura paralelă, deja amintită, a celei de-a doua întrebări:

α περιπατεῖτε

β ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.

²⁷ Cf. Y. Simoens, *Selon Jean, II*, p. 501.

β' ὡς τὸ φῶς ἔχετε,

α' πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.

În centru (β-β') se află condiția pentru realizarea celor două acțiuni exprimate de extremități (α-α').

Dispoziția structurală a pasajului sfântului Ioan ne va ajuta să evidențiem mai bine conținutul cuvintelor lui Iisus în lumina cuvintelor Scripturii, la care se face aluzie, și să prezentăm interpretarea noastră a fragmentului. Toate acestea ne vor ajuta să stabilim bazele evanghelice ale comportamentului creștin, așa cum sunt ele transmise de cea de-a IV-a Evanghelie.

Sigle și abrevieri

BADGBAUER, W. – GINGRICH, F.W. – DANKER, F.W., ed., *A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature*, Chicago-London 1979².

Cbi - Collana biblica

CTNT - Commentario teologico del Nuovo Testamento

ET - *Expository times*. Edinburgh

NIC - The New International Commentary on the New Testament (NLC in G.B.) = The New International Commentary on the Old Testament

NTS - New Testament Studies. An International Journal Publ. Under the Auspices of Studiorum Novi Testamenti Societas. Cambridge

v. - versetto

vv. - versetti

Bibliografie

A. Izvoare ale textului biblic

Aland, K. – Black, M. – Martini, C.M. – Metzger, B.M., *The Greek New Testament*, Stuttgart, 1994⁴.

Rahfls, A., *Septuaginta*, Stuttgart, 1935.

B. Studii

Brown, R.E., *Giovanni. Commento al Vangelo spirituale*. I. capp 1-12. II. capp. 13-22, Assisi 1979.

Bullinger, E.W., *Figures of Speech Used in The Bible. Explained and Illustrated*, Grand Rapids 1984.

Caba, J., „Jn 7,37-39 en la teología del IV Evangelio sobre la oración de petición”, *Gregorianum*, 62 (1982), pp. 647-675.

- Dodd, C.H., *L'interpretazione del quarto vangelo*, Biblioteca teologica 11, Brescia, 1974.
- Edwards, R.B., „The Gospel According to John”, *ET* 108 (1997), pp. 101-105.
- Ferraro, G., *Lo Spirito Santo nel quarto vangelo*, Letture bibliche, Roma, 1981.
- , *Lo Spirito Santo e l'„ora” di Gesù. L'esegesi di San Tommaso d'Aquino sul quarto Vangelo*, Città del Vaticano, 1996.
- la Potterie, I. de, *L'exaltation du Fils de l'homme (Jn 12,31-36)*, *Gregorianum* 49 (1968), pp. 460-478 = *L'esaltazione del Figlio dell' Uomo (Gv 12,31-36)*, in ID., *Gesù verità. Studi di cristologia giovannea*, Cbi, Torino, 1973, pp. 85-100.
- Metzger, B.M., *A Textual Commentary on the Greek New Testament*, Stuttgart, 1994².
- Morris, L., *The Gospel according to John*, NIC, Grand Rapids, 1995.
- Schnackenburg, R., *Il vangelo di Giovanni*, I-III, CTNT 4, Brescia 1973, 1977, 1981.
- Simoens, Y., *Selon Jean*, I: *Une traduction*. II-III: *Une interprétation*, Collection 17, Bruxelles, 1997.
- Tsuchido, K., „Tradition and Redaction in John 12:1-43”, *NTS* 30 (1984), pp. 609-619.
- Wikenhauser, A., *L'Evangelo secondo Giovanni*, Il Nuovo Testamento Commentato 4, Brescia, 1962.

“Walk until you have light, in order to be sons of light”

Nicolae ANTISTESCU

The exegetical and theological research “Walk until you have light, in order to be sons of light” written by Nicolae Antistescu, present three verses of the Gospel of John (12, 34-36), and the significance of light in the words of our Saviour Jesus Christ. Starting from the original Greek text, the author shows the importance of the light in the teachings of Christ, the context of the verses and the structural composition of the frases, in order to discover the true theological meaning of the words.